

Regelverk för utbyte av läkemedel, läkemedelsförmån och övergångslösning

Den 2 juni 2020 trädde det nya regelverket för utbyte av läkemedel i kraft, vilket Läkemedelskommittén informerat om i [Nyhetsbrev 2020-05-29](#). Läkemedelskommittén ser behov av att förtydliga vissa delar i regelverket.

Förändringen innebär bland annat att apotek får byta ut läkemedel utan förmån till ett likvärdigt utbytbart läkemedel med förmån. Förskrivaren ska ange på receptet om patienten är en förmånsberättigad person eller inte. Vid förskrivning av läkemedel med förmånsbegränsning ska förskrivaren dessutom ange om förutsättningarna för förmån är uppfyllda eller inte.

Övergångslösning för förskrivare (gäller ej förskrivning i Pascal):

Innan det system som används vid förskrivning är anslutet till Nationella Läkemedelslistan (NLL) ska förskrivare använda övergångslösningen som innebär att följande anges på receptet:

- Ange uppgiften med eller utan förmån, vilket avser om patienten är en förmånsberättigad person eller inte
- Vid förskrivning av läkemedel med förmånsbegränsning anges i doseringstexten om förutsättningarna för förmån är uppfyllda eller inte
- Om läkemedlet ska lämnas ut kostnadsfritt i enlighet med smittskyddslagen anges det i doseringstexten på samma sätt som tidigare

När de olika receptförskrivningssystemen har anslutits till NLL kommer det att finnas systemstöd för att fylla i uppgifterna i ett strukturerat format vid förskrivning.

Pascal och dospatienter

Alla dospatienter som hanteras i Pascal är förmånsberättigade eftersom de är folkbokförda i Sverige och är med i högkostnadsdatabasen. Det anges därför automatiskt vid varje förskrivning eller ändring i Pascal att patienten är förmånsberättigad. Det krävs inget aktivt val av förskrivaren. För läkemedel med förmånsbegränsning måste förskrivaren aktivt välja om patienten uppfyller förutsättningarna för förmån eller inte.

Läkemedelsförmån (förmånsberättigade personer)

- Läkemedel med generell subvention; kan bara förskrivas med förmån
- Läkemedel med förmånsbegränsning; förskrivaren anger om patienten uppfyller förutsättningarna för förmån eller inte
- Läkemedel utan förmån; apoteket får byta till ett likvärdigt utbytbart läkemedel med förmån om sådana finns, i annat fall kommer läkemedlet expedieras utan förmån.

Utbytesreglerna sammanfattas på sista sidan i en [myndighetsgemensam informationstext](#) från Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV), E-hälsomyndigheten och Läkemedelsverket.

Receptfria läkemedel

En medicinsk bedömning bör ligga till grund för om ett receptfritt läkemedel ska förskrivas på recept eller inte. Om det receptfria läkemedlet ingår i läkemedelsförmånen och förskrivs till en förmånsberättigad person ingår det i högkostnadsskyddet.

Läkemedelskommittén rekommenderar att receptfria läkemedel endast förskrivas på recept till patienter efter individuell medicinsk bedömning. Recept bör generellt inte utfärdas för sjukdomstillstånd av egenvårdskaraktär som anses gå över inom en kortare tidsperiod med receptfri medicinering.

Jan Carlström
ordförande Läkemedelskommittén

Peter Amundin
läkemedelschef
vice ordf. Läkemedelskommittén

Nyhetsbrevet distribueras elektroniskt till:

- **Regionala läkemedelsgruppen - för vidaredistribution till berörda verksamheter**
- Kontaktpersoner för läkemedel och verksamhetschefer inom Vårdval Vårdcentral

Nyhetsbrevet finns även på www.vgregion.se/lakemedel/nyhetsbrev